

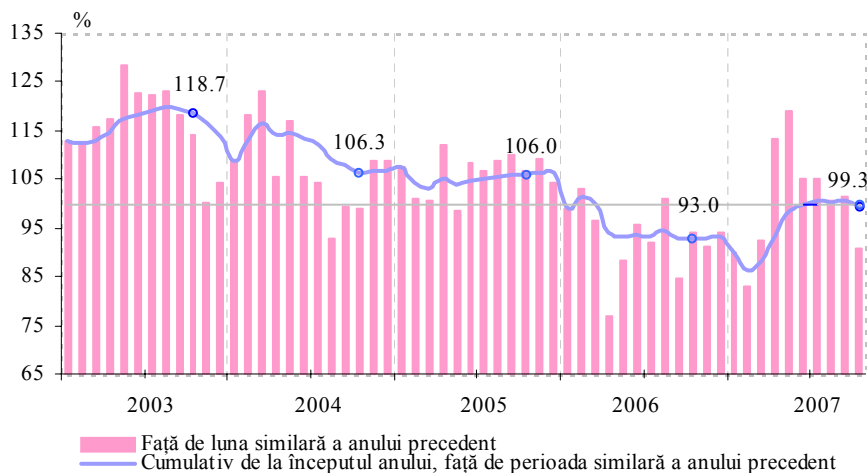
BULETIN LUNAR nr.10* 2007

Octombrie

Sectorul real *

În luna octombrie 2007 volumul **producției industriale** a constituit 2027.9 mil. lei, micșorându-se în termeni reali cu 9.1 la sută față de luna octombrie 2006 (graficul nr. 1).

Graficul nr. 1. Ritmul de creștere reală a volumului producției industriale

De la începutul anului curent volumul producției industriale a constituit 15595.7 mil. lei, nivel inferior cu 0.7 la sută în termeni reali față de perioada respectivă a anului 2006. Din cele trei activități sectoriale de bază, industria prelucrătoare (86.7 la sută din totalul producției industriale) a consemnat o scădere în termeni reali a volumului producției cu 0.8 la sută față de perioada respectivă din anul 2006, contribuind cu 0.7 puncte procentuale la descreșterea reală a producției industriale. Totodată, o contribuție pozitivă, de 0.1 puncte procentuale, a avut-o industria extractivă, unde a fost înregistrată o majorare cu 3.3 la sută a volumului producției. În același timp, activitatea energie electrică și termică, gaze și apă a consemnat o reducere a producției industriale cu 1.5 la sută, contribuind cu 0.1 puncte procentuale la scăderea volumului total al producției industriale.

Volumul producției s-a redus mai accentuat în următoarele activități: producția de mașini și aparate electrice (cu 17.2 la sută); prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn (cu 12.1 la sută); fabricarea produselor de tutun (cu 9.5 la sută); industria metalurgică (cu 9.1 la sută); industria alimentară și a băuturilor (cu 7.6 la sută); fabricarea de articole de îmbrăcăminte; prepararea și vopsirea blănurilor (cu 7.5 la sută); fabricarea de mașini și echipamente (cu 4.6 la sută).

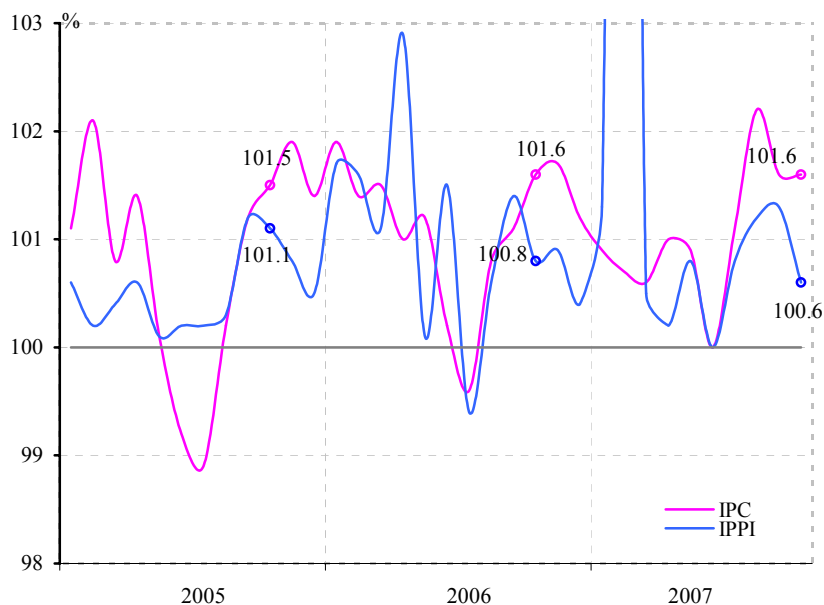
Din numărul întreprinderilor supuse evidenței lunare (688 unități) la 52.3 la sută s-a redus volumul producției industriale față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

* În baza informației Biroului Național de Statistică, pe întreprinderile și organizațiile supuse evidenței lunare

Nivelul inflației

În luna octombrie 2007 prețurile de consum au crescut față de luna septembrie cu 1.6 la sută, inclusiv la produsele alimentare - cu 2.4 la sută, la mărfurile nealimentare - cu 1.4 la sută și la serviciile prestate populației – cu 0.8 la sută (graficul nr. 2).

Graficul nr. 2. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a indicelui prețurilor producției industriale (IPPI)

La **produsele alimentare** cele mai mari creșteri de prețuri, în comparație cu luna precedentă, au fost înregistrate la ouă dietetice – cu 20.5 la sută; ulei vegetal de floarea soarelui – cu 18.6 la sută; fructe proaspete – cu 6.7 la sută; unt – cu 5.2 la sută; legume – cu 3.3 la sută; zahăr – cu 2.6 la sută; lapte și produse lactate – cu 2.5 la sută; produse de morărit și panificație – cu 1.9 la sută; carne, preparate și conserve din carne – cu 1.4 la sută. Totodată, reduceri de prețuri au fost consemnate la cartofi – cu 9.2 la sută; pește proaspăt – cu 1.1 la sută.

În categoria **mărfurilor nealimentare** majorări însemnate de prețuri au fost înregistrate la combustibil – cu 2.1 la sută; tricotaje – cu 1.9 la sută; confecții – cu 1.6 la sută; articole de tutungerie – cu 1.5 la sută; încălțăminte – cu 1.4 la sută; medicamente și materiale de construcție – cu câte 0.8 la sută.

În grupul **serviciilor prestate populației** s-au majorat mai mult tarifele la serviciile

pentru aprovizionarea cu apă potabilă – cu 10.8 la sută; alimentația publică – cu 2.8 la sută. Contribuția elementelor la formarea indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

De la începutul anului

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor, %

	Septembrie 2007/ August2007		Octombrie 2007/ Septembrie 2007	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	1.6	100.0%	1.6	100.0%
<i>Produse alimentare</i>	0.52	32.5%	0.77	48.1%
<i>Mărfuri nealimentare</i>	0.71	44.4%	0.65	40.6%
<i>Servicii cu plată</i>	0.37	23.1%	0.18	11.3%

Sursa: BNS și BNM

2007 prețurile de consum au crescut cu 10.7 la sută, inclusiv la produsele alimentare – cu 12.1 la sută, la mărfurile nealimentare – cu 9.2 la sută și la serviciile prestate – cu 11.9 la sută.

Nivelul inflației în luna octombrie 2007 față de luna octombrie 2006 a constituit 14.0 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 17.4 la sută, la mărfurile nealimentare – 11.9 la sută și la serviciile prestate populației – 12.6 la sută.

În luna octombrie 2007 **indicele prețurilor producătorului de producție industrială** s-a majorat cu 0.6 la sută față de luna septembrie 2007 (graficul nr. 2). În activitatea de bază – industria prelucrătoare, prețurile au crescut cu 0.8 la sută, cele mai mari creșteri fiind consemnate în activitățile: fabricarea pompelor și compresoarelor (cu 10.7 la sută); producția de articole din cauciuc și din material plastic (cu 8.5 la sută); tăbăcarea și prepararea pieilor (cu 8.3 la sută); conservarea cărnii și produselor din carne (cu 5.3 la sută); fabricarea zahărului (cu 4.5 la sută); fabricarea cimentului, varului și ipsosului (cu 3.7 la sută); fabricarea produselor textile (cu 3.2 la sută); fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor (cu 3.0 la sută); fabricarea sticlei și articolelor din sticlă (cu 2.2 la sută).

În industria extractivă prețurile au scăzut cu 0.5 la sută, iar la energia electrică și termică, gaze și apă – au rămas la nivelul lunii precedente. Față de luna octombrie 2006 prețurile producției industriale au crescut cu 27.8 la sută, iar de la începutul anului 2007 – cu 27.2 la sută.

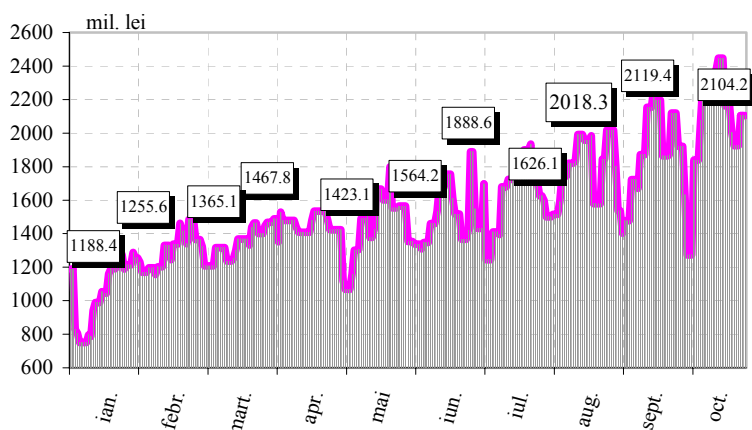
Instrumentele politicii monetare

Operațiunile de sterilizare

În luna octombrie 2007 Banca Națională a Moldovei a desfășurat 12 licitații **de vânzare a Certificatelor Băncii Naționale a Moldovei** cu scadența de 7, 14 și 28 zile cu emisie săptămânală. Licitațiile au fost desfășurate fără anunțarea volumului ofertei, comunicându-se doar prețul minim acceptat.

Cererea băncilor, însumând 4195.6 mil. lei, a fost acceptată integral. Volumul certificatelor plasate la prețul de vânzare s-a cifrat la 4170.1 mil. lei, fiind cu 806.6 mil. lei peste nivelul lunii precedente.

Graficul nr. 3. Soldul operațiunilor de sterilizare ale BNM în ianuarie–octombrie 2007

Rata medie ponderată a dobânzii la Certificatele Băncii Naționale a Moldovei emise s-a majorat cu 2.24 puncte procentuale comparativ cu luna precedentă, constituind 15.83 la sută anual.

Soldul operațiunilor de sterilizare la finele lunii octombrie 2007 a constituit 2104.2 mil. lei, fiind în scădere cu 15.2 mil. lei comparativ cu cel înregistrat la finele lunii precedente (graficul nr. 3). Soldul

mediu al operațiunilor de sterilizare din luna octombrie a înregistrat 2032.9 mil. lei, fiind în creștere cu 155.1 mil. lei față de luna precedentă.

Facilitățile permanente

În luna octombrie 2007 Banca Națională a Moldovei a acordat băncilor facilități de depozit overnight în valoare de 1455.0 mil. lei, diminuându-se cu 250.1 mil. lei, sau cu 14.7 la sută față de luna precedentă.

Pe parcursul lunii de referință facilitatea de credit overnight a fost solicitată de o bancă, volumul căreia a constituit 40.0 mil. lei.

Rezervele obligatorii

Rezervele obligatorii menținute de bănci în MDL, respectiv perioadei de urmărire a mijloacelor atrase 16–31 octombrie 2007, au însumat 1252.7 mil. lei, fiind în creștere cu 9.1 mil. lei, sau cu 0.7 la sută față de perioada de urmărire 16–30 septembrie 2007. Suma rezervelor obligatorii constituite de bănci în valută liber convertibilă, respectiv perioadei de urmărire a mijloacelor atrase 16–31 octombrie 2007, a constituit 59.2 mil. USD și 55.9 mil. EUR, majorându-se, corespunzător, cu 13.8 mil. USD și 12.8 mil. EUR, sau cu circa 30.4 și 29.7 la sută, respectiv, față de perioada precedentă de urmărire.

Majorarea rezervelor obligatorii în lei s-a produs ca rezultat al creșterii mijloacelor atrase de către bănci, în timp ce creșterea semnificativă a rezervelor obligatorii în valută liber convertibilă a fost determinată, în principal, de majorarea normei rezervelor obligatorii de la 10.0 până la 13.0 la sută din mijloacele atrase în valută liber convertibilă, începând cu perioada de urmărire a mijloacelor atrase 16–30 octombrie curent (Hotărârea Consiliului de administrație al BNM nr. 238 din 12.09.2007).

Ratele dobânzilor

Pe parcursul lunii octombrie 2007 ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale Băncii Naționale a Moldovei s-au menținut la nivelul celor stabilite de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei în ședința din 26 septembrie 2007 (se aplică începând cu 26.09.2007):

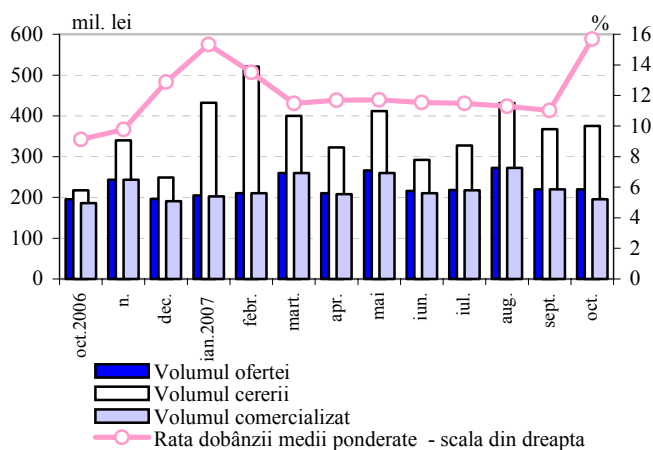
- ***rata de bază*** aplicată pentru operațiunile REPO de cumpărare pe termen de două luni a valorilor mobiliare de stat (VMS), efectuate în cadrul operațiunilor de piață deschisă ale Băncii Naționale a Moldovei – 16.0 la sută anual;
- rata la creditele overnight – 18.0 la sută anual;
- rata la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei – 2.0 la sută anual.

Rata de bază la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) a rămas la nivelul de 10.5 la sută anual.

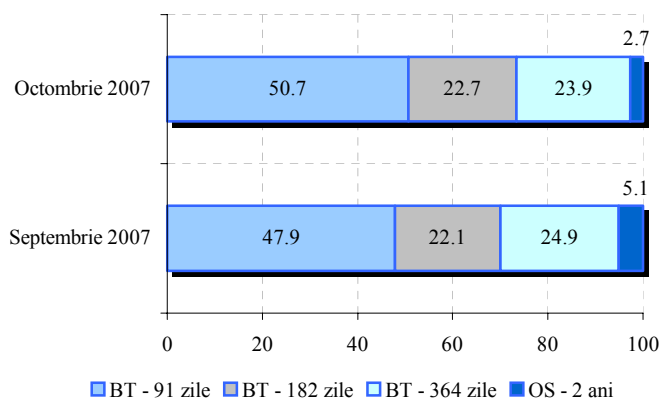
Pietele financiare

Pe parcursul lunii octombrie Banca Națională a Moldovei a organizat 13 licitații de plasare a valorilor mobiliare de stat, la care Ministerul Finanțelor a oferit pe piața primară valori mobiliare de stat în volum de 220.0 mil. lei (graficul nr. 4). Cererea băncilor pentru titlurile de stat a însumat 374.6 mil. lei, depășind oferta de 1.7 ori. Oferta Ministerului Finanțelor a fost plasată la nivel de 88.8 la sută, constituind 195.4 mil. lei.

Graficul nr. 4. Totalul licitațiilor de comercializare a VMS pe piața primară

Graficul nr. 5. Structura VMS comercializate pe piața primară, %

Ponderea valorilor mobiliare de stat procurate de investitorii nebankari în volumul total plasat pe piața primară a crescut de la 5.1 la sută în luna septembrie 2007 până la 6.6 la sută în luna octombrie 2007.

Structura emisiunilor titlurilor de stat cu scadența până la un an rămâne în continuare neschimbată – au fost emise bonuri cu scadențe de 91, 182 și 364 zile, a căror pondere a constituit 97.3 la sută din volumul total (graficul nr. 5).

Cota obligațiunilor de stat s-a diminuat de la 5.1 la sută în luna septembrie 2007 până la 2.7 la sută în luna gestionară, influențând scăderea scadenței medii a titlurilor de stat emise cu 23 zile, până la 190 zile.

Ponderea majoritară în structura valorilor mobiliare de stat emise le revine titlurilor cu scadența de 91 zile – 50.7 la sută din total.

Rata medie ponderată a dobânzii la titlurile

de valoare de stat plasate pe piața primară cu scadența până la un an a constituit 15.68 la sută anual, majorându-se cu 4.65 puncte procentuale față de luna septembrie 2007.

Rata medie efectivă a dobânzii la obligațiunile de stat pe termen de 2 ani s-a majorat de la 13.15 la sută anual în luna septembrie 2007 până la 14.75 la sută anual în luna octombrie 2007.

La 31 octombrie 2007 în Sistemul de înscrieri în conturi (SIC) au fost înregistrate valori mobiliare de stat în volum de 6068.5 mil. lei (la valoarea nominală), din care volumul valorilor mobiliare de stat emise prin intermediul licitațiilor pe piața primară a însumat 1501.2 mil. lei.

Datoria Guvernului Republicii Moldova contractată de la Banca Națională a Moldovei

La 31 octombrie 2007 *datoria statului contractată de la Banca Națională a Moldovei* a totalizat 2373.4 mil. lei, fiind constituită din datoria la împrumuturile contractate anterior – 1973.4 mil. lei și datoria reprezentată prin valori mobiliare de stat obținute în portofoliul Băncii Naționale a Moldovei în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior de la Banca Națională a Moldovei – 400.0 mil. lei (la prețul de cumpărare).

Ca rezultat al reflectării dobânzilor calculate și al evaluării valorilor mobiliare de stat deținute în portofoliul Băncii Naționale a Moldovei la prețul de piață, valoarea de bilanț a datoriei statului la 31 octombrie 2007 s-a cifrat la 2409.6 mil. lei, inclusiv:

- împrumuturile acordate anterior statului – 2003.4 mil. lei;
- portofoliul de valori mobiliare de stat al Băncii Naționale a Moldovei – 406.2 mil. lei.

Pe parcursul lunii octombrie 2007, în baza Legii bugetului de stat pe anul 2007 nr. 348-XVI din 23.11.2006 (art. 22 b), Ministerului Finanțelor i s-au reperfectat patru împrumuturi contractate anterior de la Banca Națională a Moldovei în sumă totală de 644.4 mil. lei, dintre care două împrumuturi în sumă de 346.5 mil. lei acordate anterior Ministerului Finanțelor pentru deservirea datoriilor de stat externe, un împrumut în sumă de 153.9 mil. lei – pentru răscumpărarea VMS și un împrumut în sumă de 144.0 mil. lei – pentru finanțarea deficitului bugetului de stat.

Rata medie ponderată la împrumuturile statului la finele lunii octombrie a constituit 12.14 la sută, majorându-se cu 1.3 puncte procentuale față de luna septembrie 2007.

Depozite plasate la Banca Națională a Moldovei

La 31 octombrie 2007 soldul depozitelor plasate de către Ministerul Finanțelor la Banca Națională a Moldovei a totalizat 517.5 mil. lei, majorându-se cu 280.0 mil. lei comparativ cu sfârșitul lunii precedente.

Rata medie ponderată la depozitele în sold la finele lunii octombrie a constituit 13.39 la sută anual, diminuându-se cu 1.18 puncte procentuale față de 30 septembrie 2007. Termenul mediu la depozitele în sold este de 226 zile, fiind în reducere cu 135 zile comparativ cu luna precedentă.

Activitatea băncilor pe piața monetară

În luna octombrie 2007 volumul total *al tranzacțiilor pe piața monetară* efectuate de către bănci a însumat 1074.7 mil. lei, majorându-se cu 142.7 mil. lei, sau cu 15.3 la sută comparativ cu luna septembrie 2007.

Volumul *creditelor/depozitelor interbancare în lei* s-a majorat față de luna septembrie 2007 cu 136.6 mil. lei, sau cu 14.9 la sută, consemnând valoarea de 1055.5 mil. lei, din care 91.5 la sută au fost reprezentate de tranzacțiile overnight. Rata medie ponderată la creditele/depozitele interbancare a constituit 14.25 la sută

anual, fiind în creștere cu 2.79 puncte procentuale față de luna precedentă. Termenul mediu ponderat al tranzacțiilor în luna gestionară a constituit 4 zile.

Volumul tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a valorilor mobiliare de stat efectuate pe *piața secundară* în luna octombrie 2007 a înregistrat 12.3 mil. lei, fiind în scădere cu 0.8 mil. lei față de luna precedentă.

Rata medie ponderată a dobânzii la operațiunile efectuate pe piața secundară cu valori mobiliare de stat a constituit 12.82 la sută anual, majorându-se cu 0.83 puncte procentuale față de luna precedentă. Termenul mediu ponderat până la scadență al valorilor mobiliare de stat tranzacționate a fost de 97 zile.

Operațiuni de vânzare-cumpărare cu Certificate ale Băncii Naționale a Moldovei n-au fost înregistrate.

Volumul valorilor mobiliare de stat *tranzacționate prin acorduri REPO* a constituit 6.9 mil. lei, cu o rată medie de 14.50 la sută pe un termen mediu de 7 zile.

Ratele de referință interbancare la finele lunii octombrie au înregistrat următoarele valori: rata de referință CHIBOR overnight – 14.19 la sută (în creștere cu 1.24 puncte procentuale față de sfârșitul lunii septembrie 2007), CHIBOR 1 lună – 15.10 la sută (în creștere cu 0.64 puncte procentuale) și la CHIBOR 3 luni – 16.10 la sută (în creștere cu 0.88 puncte procentuale).

Piața creditelor și a depozitelor

*Soldul creditelor în economie** s-a majorat cu 623.7 mil. lei (3.4 la sută) față de finele lunii septembrie, constituind 19178.9 mil. lei la sfârșitul lunii octombrie 2007. Această evoluție s-a datorat creșterii soldului creditelor acordate în moneda

națională cu 268.8 mil. lei (2.5 la sută), precum și a celui în valută străină (exprimate în MDL) – cu 354.9 mil. lei (4.6 la sută).

Majorarea soldului *creditelor în MDL* a fost generată de creșterea soldului creditelor acordate întreprinderilor private și persoanelor fizice cu 133.4 mil. lei (2.1 la sută) și cu 151.4 mil. lei (4.5 la sută), corespunzător. În același timp, soldul creditelor

Tabelul nr. 2. **Indicatorii pieței creditelor** (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșit de perioadă			Credite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2006	13767.8	8509.0	5258.8	2222.1	1305.0	18.59	917.1	10.97
Ianuarie 2007	13731.0	8537.4	5193.6	1245.3	770.3	18.70	475.0	11.12
Februarie	14131.6	8769.2	5362.4	1656.8	1023.0	18.32	633.8	11.02
Martie	14821.0	9238.1	5582.9	2122.0	1276.0	18.69	846.0	11.06
Aprilie	15279.3	9490.3	5789.0	1799.8	1084.4	18.62	715.4	10.91
Mai	16056.8	9825.5	6231.3	2122.6	1110.6	18.81	1012.0	11.01
Iunie	16471.6	9953.1	6518.5	2059.7	1111.2	18.98	948.5	11.01
Iulie	17177.9	10274.1	6903.8	2389.2	1186.5	18.82	1202.7	10.81
August	17979.9	10550.3	7429.6	2338.7	1130.7	19.06	1208.0	10.80
Septembrie	18555.2	10895.0	7660.2	2459.4	1283.7	18.87	1175.7	10.90
Octombrie	19178.9	11163.8	8015.1	2294.5	1320.6	18.87	973.9	10.81

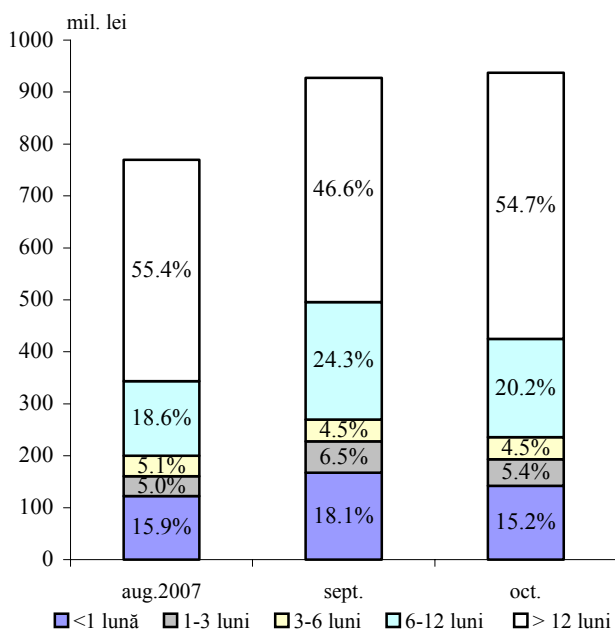
acordate întreprinderilor de stat și cel al altor organizații care practică unele

*Conform metodologiei FMI, din totalul creditelor în economie (inclusiv dobânda calculată la credite și la creditele băncilor aflate în proces de lichidare) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate Guvernului.

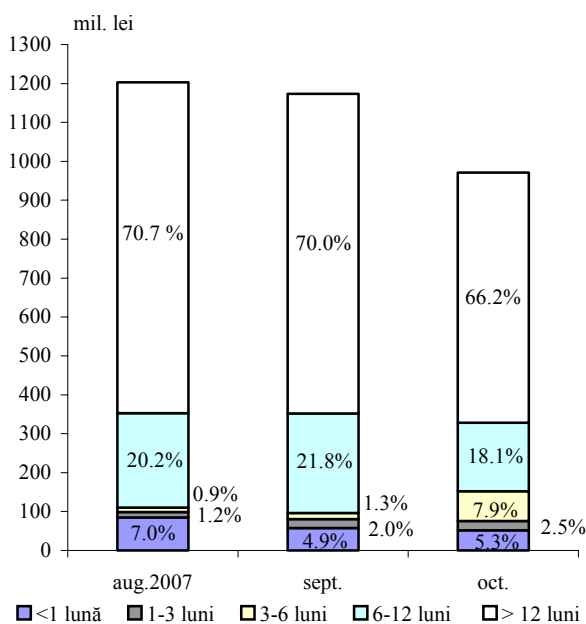
operațiuni financiare s-a diminuat cu 2.1 mil. lei (0.5 la sută) și cu 13.9 mil. lei (1.7 la sută), respectiv.

Soldul **creditelor în valută străină** a înregistrat o majorare pe seama creditelor acordate întreprinderilor private cu 353.6 mil. lei (5.1 la sută) și altor organizații care practică unele operațiuni financiare – cu 36.6 mil. lei (14.4 la sută), respectiv, în timp ce creditele acordate întreprinderilor de stat și persoanelor fizice s-au micșorat, corespunzător, cu 4.6 mil. lei (2.9 la sută) și cu 30.7 mil. lei (9.1 la sută).

Graficul nr. 6. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către bănci

Graficul nr. 7. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către bănci

Exprimat în dolari SUA, soldul creditelor în valută străină a constituit 698.7 mil. USD, majorându-se cu 33.0 mil. USD (5.0 la sută) față de luna septembrie 2007.

Volumul creditelor acordate în MDL în luna octombrie 2007 a constituit 1320.6 mil. lei, majorându-se cu 36.9 mil. lei (2.9 la sută) față de luna precedentă.

Ponderea creditelor acordate persoanelor juridice din volumul total al creditelor acordate în moneda națională a constituit 71.0 la sută.

În structura pe scadențe creditele în MDL cu termene de peste 12 luni acordate persoanelor juridice și-au menținut cota maximă, ponderea lor s-a majorat cu 8.1 puncte procentuale, constituind 54.7 la sută din total. Acestea sunt urmate de creditele acordate pe termene de la 6 până la 12 luni, care au constituit 20.2 la sută din total (graficul nr. 6).

În luna octombrie 2007 **rata medie a dobânzii la creditele acordate în moneda națională** s-a menținut la nivelul lunii precedente, constituind 18.87 la sută anual.

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 970.9 mil. lei (echivalentul a 84.5 mil. USD, fiind în scădere cu 15.0 mil. USD față de luna septembrie 2007). În componența acestora creditele cu termene de peste 12 luni au rămas preponderente (66.2 la sută din total, în descreștere cu 3.8 puncte procentuale față de luna precedentă), fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 10.76 la sută anual (graficul nr. 7). Totodată, o tendință de

majorare au manifestat creditele acordate pe termene de la 3 până la 6 luni, a căror pondere a crescut cu 6.6 puncte procentuale, de la 1.3 la sută până la nivelul de 7.9 la sută din total.

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice s-a diminuat cu 0.08 puncte procentuale, constituind 10.81 la sută în luna octombrie 2007.

La finele lunii octombrie 2007 **soldul depozitelor** în sistemul bancar a însumat 19198.8 mil. lei, majorându-se cu 380.2 mil. lei (2.0 la sută) față de luna septembrie 2007, atât pe seama creșterii soldului depozitelor în moneda națională cu 295.3 mil.

lei (3.0 la sută), cât și a soldului depozitelor în valută străină – cu 84.9 mil. lei (1.0 la sută).

Soldul depozitelor la vedere a constituit 6356.7 mil. lei, diminuându-se cu 192.6 mil. lei față de luna septembrie 2007. Ponderea acestora a constituit 33.1 la sută din soldul total al depozitelor, fiind în scădere cu 1.7 puncte procentuale față de perioada precedentă.

Concomitent, **soldul depozitelor la termen** a

crescut cu 572.8 mil. lei (4.7 la sută) și a însumat 12842.1 mil. lei.

Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 6598.9 mil. lei la sfârșitul lunii octombrie 2007, majorându-se cu 270.3 mil. lei (4.3 la sută) față de luna precedentă, ca rezultat al creșterii soldului depunerilor în MDL ale persoanelor fizice cu 258.0 mil. lei, sau cu 4.9 la sută, precum și a celui al depozitelor agenților economici – cu 12.3 mil. lei, sau cu 1.1 la sută.

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a majorat cu 302.5 mil. lei (5.1 la sută), alcătuiind 6243.2 mil. lei.

Volumul depozitelor la termen în MDL atrase în luna octombrie 2007 a constituit 866.6 mil. lei, fiind cu 67.6 mil. lei superior celui din luna septembrie 2007. Această creștere s-a datorat majorării volumului depozitelor atrase de la persoanele fizice cu 174.2 mil. lei (31.3 la sută), în timp ce volumul depozitelor persoanelor juridice a scăzut cu 106.6 mil. lei (44.0 la sută).

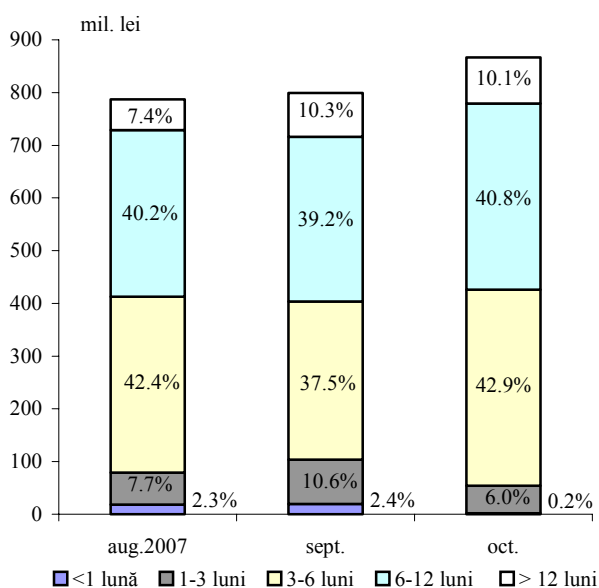
Ponderea depunerilor la termen în moneda națională ale persoanelor fizice s-a majorat de la 69.7 la sută în luna septembrie 2007 până la 84.4 la sută din volumul total al depozitelor la termen în moneda națională atrase pe parcursul lunii gestionare.

Tabelul nr. 3. Indicatorii pieței depozitelor la termen (mil. lei)

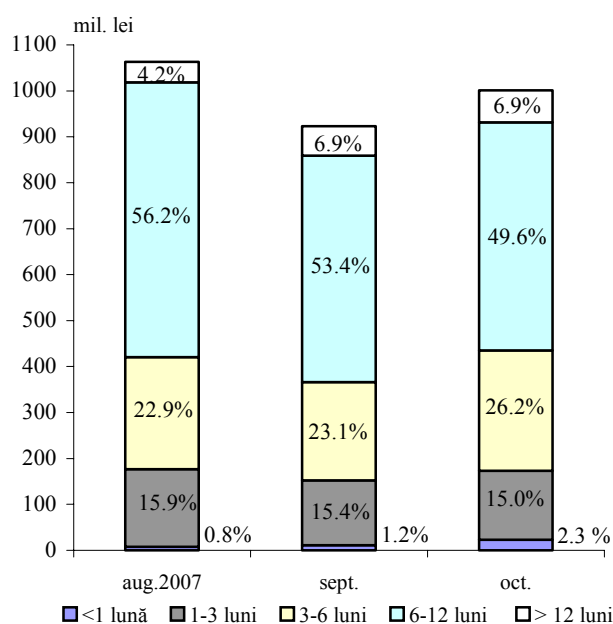
Perioada	Sold la sfârșit de perioadă			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2006	9095.1	4201.9	4893.2	1560.6	713.2	13.40	847.4	5.62
Ianuarie 2007	9549.0	4444.1	5104.9	1442.3	657.2	14.03	785.1	5.86
Februarie	9733.1	4608.2	5124.9	1309.0	538.9	13.94	770.1	5.58
Martie	10018.2	4734.9	5283.3	1557.7	664.1	13.90	893.6	5.45
Aprilie	10377.7	4952.3	5425.4	1405.8	689.4	15.45	716.4	5.85
Mai	10678.3	5195.6	5482.7	1729.7	886.5	15.40	843.2	5.91
Iunie	11038.2	5455.3	5582.9	1865.5	1010.8	15.49	854.7	5.96
Iulie	11432.5	5784.1	5648.4	1811.4	972.5	15.50	838.9	6.05
August	11931.6	6053.3	5878.3	1850.0	787.1	14.99	1062.9	6.16
Septembrie	12269.3	6328.6	5940.7	1721.9	799.0	14.87	922.9	6.10
Octombrie	12842.1	6598.9	6243.2	1867.4	866.6	15.47	1000.8	6.12

În luna octombrie curent depunerile cu termene de la 3 până la 6 luni au constituit 42.9 la sută din total (în creștere cu 5.4 puncte procentuale), deținând ponderea cea mai mare în structura depozitelor la termen atrase în moneda națională (graficul nr. 8).

Graficul nr. 8. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de bănci

Graficul nr. 9. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de bănci

În luna octombrie 2007 *rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL* s-a majorat cu 0.6 puncte procentuale, constituind 15.47 la sută (12.56 la sută pentru persoane juridice și 16.01 la sută pentru persoane fizice, în comparație cu 12.63 la sută și 15.85 la sută, respectiv, în luna septembrie 2007).

În perioada gestionară volumul atras al *depozitelor la termen în valută străină* a constituit 1000.8 mil. lei (87.1 mil. USD), majorându-se cu 77.9 mil. lei (8.4 la sută) din contul creșterii cu 50.2 mil. lei, sau cu 71.4 la sută a depunerilor agenților economici, precum și a depozitelor persoanelor fizice – cu 27.7 mil. lei, sau cu 3.2 la sută.

Modificările în structura pe termene a depozitelor atrase în valută străină comparativ cu luna septembrie 2007 denotă tendințe opuse pentru depozitele cu diferite termene. Astfel, a scăzut ponderea depunerilor cu termene de la 6 până la 12 luni (cu 3.8 puncte procentuale, până la nivelul de 49.6 la sută din total), deținând în continuare ponderea maximă în totalul depunerilor în valută străină (graficul nr. 9). Concomitent, depunerile cu termene de la 3 până la 6 luni au înregistrat o creștere cu 3.1 puncte procentuale.

În perioada de raportare *rata medie a dobânzii la depozitele la termen în valută străină* s-a situat la nivel de 6.12 la sută (4.57 la sută pentru persoane juridice și 6.33 la sută pentru persoane fizice).

Dinamica indicatorilor monetari

*Baza monetară** s-a majorat cu 9.8 la sută (736.5 mil. lei) în luna octombrie 2007 și a constituit 8235.8 mil. lei. Factorul principal care a stat la baza acestei creșteri a fost amplificarea volumului cumpărărilor de valută străină de Banca Națională a

* Baza monetară include banii în circulație (în afara sistemului bancar), rezervele bancare (rezervele băncilor în lei menținute în conturile corespondente la Banca Națională a Moldovei și numerarul în casele băncilor) și depozitele la vedere ale altor organizații la Banca Națională a Moldovei.

Moldovei pe piața valutară. Astfel, perioada gestionară s-a caracterizat prin majorarea considerabilă a activelor externe nete - cu 1233.2 mil. lei (12.1 la sută).

Volumul banilor în circulație* s-a majorat de la 5928.4 mil. lei în luna septembrie până la 5971.2 mil. lei în luna octombrie 2007.

Tabelul nr. 4. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei (mil. lei)

Componentele masei monetare	Dec. 2006	Ponderea %	Sept. 2007	Ponderea %	Oct. 2007	Creșterea %	Ponderea %
MASA MONETARĂ (M3)	19558.01	100.0	24767.18	100.0	25190.17	1.7	100.0
MASA MONETARĂ (M2)	12485.21	63.8	15867.09	64.1	16205.20	2.1	64.3
BANI ÎN CIRCULAȚIE	5145.81	26.3	5928.42	23.9	5971.20	0.7	23.7
DEPOZITE LA VEDERE ÎN MONEDA NAȚIONALĂ	3122.43	16.0	3589.89	14.5	3614.89	0.7	14.3
- ale persoanelor juridice	2463.84	12.6	2801.83	11.3	2847.57	1.6	11.3
- ale persoanelor fizice	658.59	3.4	788.06	3.2	767.32	-2.6	3.0
DEPOZITE LA TERMEN ÎN MONEDA NAȚIONALĂ (inclusiv pe termen lung)	4201.95	21.4	6328.59	25.6	6598.90	4.3	26.2
- ale persoanelor juridice	653.92	3.3	1085.16	4.4	1097.42	1.1	4.4
- ale persoanelor fizice	3548.03	18.1	5243.43	21.2	5501.48	4.9	21.8
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	7072.80	36.2	8900.08	35.9	8984.97	1.0	35.7
- ale persoanelor juridice	1915.57	9.8	2568.74	10.4	2425.51	-5.6	9.6
- ale persoanelor fizice	5157.23	26.4	6331.34	25.5	6559.46	3.6	26.1
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	15.02	0.1	20.20	0.1	20.21	0.05	0.1

În structura bazei monetare ponderea banilor în circulație s-a micșorat de la 79.1 la sută în luna septembrie 2007 până la 72.5 la sută în luna octombrie 2007. În același timp, cota-parte a rezervelor băncilor s-a majorat de la 20.9 la sută până la 27.5 la sută.

Masa monetară M2** pe parcursul perioadei gestionare s-a majorat cu 338.1 mil. lei, sau

cu 2.1 la sută, până la 16205.2 mil. lei. În același timp, **masa monetară M3***** a crescut cu 423.0 mil. lei, sau cu 1.7 la sută și a constituit 25190.2 mil. lei la sfârșitul lunii octombrie (tabelul nr. 4).

Majorarea indicatorului M2 a fost determinată de creșterea soldului depozitelor în moneda națională cu 295.3 mil. lei (3.0 la sută) și a volumului numerarului în circulație cu 42.8 mil. lei (0.7 la sută).

Depozitele în valută străină (recalculate în lei) s-au majorat cu 84.9 mil. lei (1.0 la sută). Exprimat în USD, acestea au crescut cu 9.8 mil. USD, sau cu 1.3 la sută. Ponderea depozitelor în valută străină, recalculate în lei, în volumul total al masei monetare (M3) s-a micșorat de la 35.9 la sută în luna septembrie 2007 până la 35.7 la sută în luna octombrie 2007.

Rezervele internaționale nete (convertibile) ale sistemului bancar s-au majorat cu 56.0 mil. USD, totalizând 1012.6 mil. USD. În structura acestora rezervele internaționale nete ale BNM au crescut cu 110.8 mil. USD, iar cele ale băncilor s-au redus cu 54.8 mil. USD.

Rezervele externe ale sistemului bancar în luna octombrie 2007 au însumat 1477.5 mil. USD, majorându-se cu 93.6 mil. USD față de luna septembrie 2007. **Rezervele externe ale BNM** au crescut cu 112.4 mil. USD, până la nivelul de 1155.9 mil. USD.

* Banii în circulație M0 reprezintă banii în numerar emiși în circulație de către Banca Națională a Moldovei, exclusiv numerarul în casele băncilor și în casa Băncii Naționale a Moldovei.

** Masa monetară M2 include banii în circulație (M0), depozitele în lei moldovenești.

*** Masa monetară M3 include masa monetară M2 și depozitele în valută străină ale rezidenților exprimate în lei moldovenești.

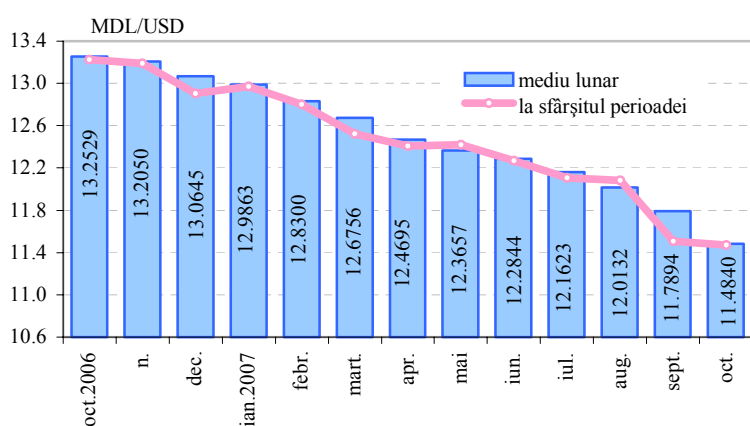
Obligațiunile externe ale sistemului bancar au constituit 464.9 mil. USD, inclusiv ale BNM (față de FMI) – 161.2 mil. USD*.

Activele interne nete ale sistemului bancar s-au micșorat cu 58.6 mil. lei (0.4 la sută). În luna octombrie 2007 cererile de plăți față de Guvernul Republicii Moldova ale sistemului bancar s-au redus cu 510.4 mil. lei (72.3 la sută).

Piața valutară

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA s-a apreciat de la 11.7894 MDL pentru 1 dolar SUA în luna septembrie 2007 până la 11.4840 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna octombrie 2007 (graficul nr. 10).

Graficul nr. 10. Cursul de schimb MDL/USD

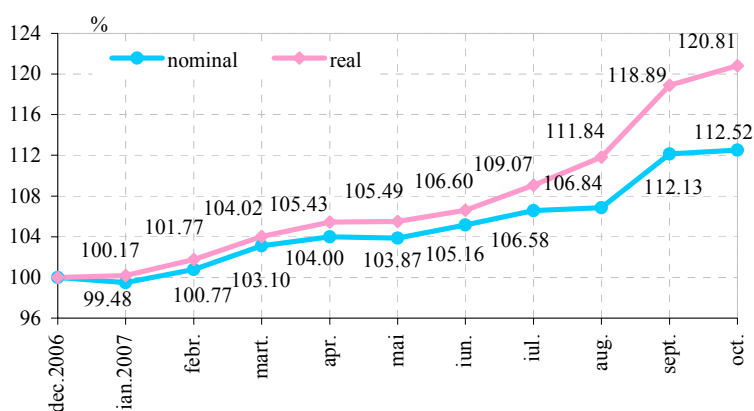

Cursul oficial al leului moldovenesc s-a apreciat de la 11.5009 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la începutul lunii octombrie 2007 până la 11.4721 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la finele lunii gestionare.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu euro s-a apreciat de la 16.3456 lei moldovenești pentru 1 euro în luna septembrie 2007 până la 16.3240 MDL pentru 1 euro în luna

octombrie 2007. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc în raport cu euro a fost de 16.3140 MDL pentru 1 euro, iar la sfârșitul lunii – 16.5102 lei moldovenești pentru 1 euro.

Graficul nr. 11. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec. 2006 = 100)

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.4649 lei pentru 1 rublă rusească în luna septembrie 2007 până la 0.4612 lei pentru 1 rublă rusească în luna octombrie 2007. La începutul lunii gestionare cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească a constituit 0.4612 lei pentru 1 rublă rusească, iar la sfârșitul lunii – 0.4639 lei pentru 1 rublă rusească.

La finele lunii octombrie 2007 în comparație cu finele lunii decembrie 2006 s-a consemnat o apreciere a leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA – în termeni nominali cu 12.52 la sută (cotare

* inclusiv dobânda calculată

indirectă*), iar în termeni reali – cu 20.81 la sută (fiind direct proporțională nivelului inflației din Republica Moldova și invers proporțională nivelului inflației din SUA (graficul nr. 11).

Volumul total de dolari SUA tranzacționați pe piața interbancară de către bănci în luna octombrie 2007 a constituit 158.1 mil. dolari SUA, majorându-se cu 35.0 mil. dolari SUA față de luna precedentă. Pe parcursul perioadei de gestiune intervențiile Băncii Naționale a Moldovei în dolari SUA pe piața interbancară au constituit 70.4 mil. dolari SUA, majorându-se față de luna septembrie 2007 cu 51.7 mil. dolari SUA.

Rulajul total al tranzacțiilor de cumpărare/vânzare contra MDL a principalelor valute străine efectuate în luna octombrie 2007 pe piața valutară internă a însumat echivalentul a 957.8 mil. dolari SUA, fiind în creștere cu 12.0 la sută comparativ cu luna septembrie 2007 (echivalentul a 855.3 mil. dolari SUA). Cumpărările contra MDL a principalelor valute străine pe piața valutară internă au totalizat echivalentul a 495.3 mil. dolari SUA și vânzările – cu echivalentul a 462.5 mil. dolari SUA. Comparativ cu luna precedentă în luna octombrie curent cumpărările contra MDL s-au majorat cu 11.6 la sută, iar vânzările – cu 12.4 la sută.

Din rulajul total, tranzacțiile în dolari SUA au constituit 63.9 la sută, în euro – 32.4 la sută, în ruble rusești – 2.9 la sută, în hrivne ucrainene – 0.5 la sută și în lei românești – 0.3 la sută. Comparativ cu luna septembrie 2007 în luna de gestiune ponderea rulajului în dolari SUA s-a majorat cu 0.4 puncte procentuale, iar ponderea rulajului în euro s-a diminuat cu 0.5 puncte procentuale.

La 31 octombrie 2007 stocul datoriei față de FMI a constituit 159.83 mil. dolari SUA și ca urmare a deprecierei cursului dolarului SUA față de DST a crescut cu 1.48 mil. dolari SUA față de finele lunii septembrie 2007.

La 31 octombrie 2007 stocul datoriei externe private negarantate de Guvernul Republicii Moldova (inclusiv arieratele de dobândă) a crescut cu 17.76 mil. dolari SUA în comparație cu finele lunii septembrie 2007, constituind 982.63 mil. dolari SUA (sursa DMFAS 5.3 la 14.11.2007).

* Dolari SUA pentru un leu moldovenesc